

dosta smeha treba raditi*

Draga redakcijo!

Šaljem vam pismo koje je, greškom, upućeno meni, iako ja sa vašim tematom o smehu nemam nikakve veze. Pismo je nepotpisano, tako da ne mogu da ga vratim pošiljaocu. Objavite ga, ukoliko imate intelektualne hrabrosti, a što se mene tiče, vi znate da sam uvek spreman da napustim svoje prijatelje zbog naprednih ideja.

Poštovani druže Nenin!

Kao i uvek kada se prave temati Vi pozivate svoje istomišljenike; a kako sam ja za pluralizam stavova u okviru Soc. saveza, šaljem Vam svoj prilog o smehu koji je sigurno »malo« potpuniji od Vašeg tumačenja, videnja, shvatanja... Odmah da Vam kažem: ja sam protiv smeha i mislim da mi kao zemlja i kao pojedinci pomoći smeha i uz smeh nećemo stići u XXI vek. A to nam je jedini cilj.

Ja ču svoje stavove za razliku od Vas obrazložiti, pa ako treba i dokumentovati statističkim podacima.

Prvo: smeh je često glasan, bučan, ima nečeg životinjskog u tom ceremoniju, razjapljivanju vilica... Na stranu to što me ta glasnost podseća na jednu drugu glasnost (pa me nervira), na stranu, dakle, to, ali ja od te buke često ne mogu ni da čujem zaključke sa sednica CK koje prenosi TV. (u mojoj kući se ne smeju). Prošli put bila kod nas komšinica pa od njenog smeha nisam čuo kakva je situacija u zemlji. Govornik je nešto počeo: »Situacija je sl...« i dalje nisam čuo.

Dруго: slažem se da postoji i prigušen i tih smeh, ali i to je jednakost štetno. Da li je neko nekad video nekog da istovremeno prigušuje smeh i radi, odnosno proizvodi. A čovek je prvo radnik (odn. proizvođač), pa tek onda čovek. I u radu treba tražiti smisao života.

Treće: smeh nije dobar ni za spoljnju politiku zemlje. (Ne možemo biti sebični, pa gledati samo svoje lične interese). Dode nam neki državnik u goste, a mi mu mesto vojne muzike i parade — smeh u lice. Gde to ima, ili, još bolje: gde to vodi? Još i rat da se izazove. A još gorje da ti nekom odeš u goste, pa se, usled nesvrstanog plemena, zasmješ, pa ruke na trbu, pa...

Cetvrtvo, po meni i presudno: smeh unižava čoveka. Ja poznajem barem dvojicu koji su se od smeha upiškili. Piš, piš... zbog smeha... Ima li nešto poraznije? A Vi od toga pravite temate.

Peto i odlučujuće: ko se smeje, znači da ništa nije shvatio — jer, zna se šta je iza smeha. Dakle, nisu shvatili oni koji se smeju, a ni oni drugi... U stvari, niko nije shvatio.

Sesto i poslednje, a veoma bitno. Čovek se nikad (ili možda retko) smeje sam. Okupe se više njih pa se smeju. Bogomi onda smeh se samo da je štetan, već može da bude i opasan — čim ima okupljanja. A smeh tu može da bude samo maska. I ko zna šta se sve pod tim maskama krije. Zar nam je malo tih opasnih neprijatelja koji nikada ne spavaju, već ćemo ih i podsticati?

Sedmo, što se ne sme zaboraviti: smeh se uvek prekida, završava, prestaje... A da vredi koliko kažu da vredi, zašto bi prestajao?

Osim, onako usput. Kažu da se čovek po smehu razlikuje od životinje. Čemu isticati tu razliku kada se to vidi golin okom: počevši od kravate, pa do cipela...

Deveto, i stvarno poslednje, je da smeh nije ugraden ni u Ustav. Ne samo naše zemlje,

Srdačan pozdrav
Milivoj Nenin

već nigde. Kao na primer: dok ministar podnosi ili iznosi ekspoze, treba se smejeti! Koliko ja znam toga u Ustavu nema, i normalno je da nema. A ako Ustav ne vodi računa o svemu, ko vodi?

I ja sam zato protiv smeha, da čovek uvek bude ozbiljan, ne da plače nad svojom sudbinom kad god mu se za to ukaže prilika, već da bude onaj koji će dostojanstveno nositi svoj život. Ne može se svestran, socijalistički, samoupravljač zaklanjati iza plača, ili, ne daj bože, smeha.

I zato je meni dosta smeha i praznih razgovora o smehu. Ako baš hoćete ja mogu da Vam, iako tome nisam vičan, napišem satiru o smehu. Tu će smeh biti glavni junak i jahač na divljem konju. Onda će doći neznanici junak i probosti ga zašiljenim kopljem, a možda mu i odseći glavu... I o čemu ćete onda praviti temate? O mrtvom smehu ili o smehu bez glave? Eh, da sam se to ranije setio.

Da Vam ne pišem o sitnicama da dete kada se rodi plače (shvata odgovornost dolaska na svet), tek kada ga uključuju lažnom topilnom i brigom, počinje sa smehom. Grešimo, možda, na samom početku.

Da li ste nekad bili na sahrani, kad je umro neko iz radničke porodice, sa teškim detinjstvom, mukotrpnim životom i naprednim idejama? Tu se niko ne smeje.

Hoćete li još argumenata protiv smeha?

Da li se smeje žena na porodaju? Ili, ako baš hoćete da idemo do kraja, da li se mrtav čovek smeje? To možda može jedino u literaturi, a to je maštanj, izmišljanje, budalaštine koje se stvarnim životom nemaju nikakve veze. Crnjanski i neki bezvezni banatski smeh (kao da mi ne znamo ko je bio Crnjanski).

Ko se smeje? Smeje se onaj koji nema šta drugo da radi — to je i najpreciznija odrednica smeha. Tu se odmah vidi i druga strana smeha, da ne kažem suština: dokolica, lenjost...

I zato sam ja protiv smeha, i mislim da smeh treba izbaciti iz naše socijalističke samoupravne nevrstane zemlje, kao nešto anahrono... Kada ćete Vi jednom napraviti jedan ozbiljan, muški, odgovoran temat o radu? Nikad. A zna se šta je sve rad stvorio, počevši od čoveka, pa do socijalizma. A smeh, koliko znam, samo razgradiće.

U načelu nisam protiv saradnje sa mladim ljudima, ali tek kada budete pravili ozbiljne temate, možete me pozvati na saradnju.

Drugarski pozdrav

sve polusrećne porodice su smešne miljurko vukadinović

Smešna predigra [1]

Mi smo književnjakovići (ovo mi je 101 izmišljenica, maternji jeziče, mater ti tvoru gluvu i zapuštenu!) — živimo od Smehova. Npr. meni lično toliko je smehovštine (da mi se duša stine) da bih mogao ladno napisati kako sam sistematski nasmehan — avaj — od rodenih kolega i tome slično...

Smehinje su posvud.

Naša literatura (npr. SSUP — savremena srpska umorna poezija + maloletna samoletna proletarna ili MSP — mlada srpska proza); ista je dakle: smehorisana (operisana od smeha). Sto bi reko jedan pesnik koga još uvek nije poželjno pominjati »sve je tako ozbiljno, tako puno činovnika...«

književnjakovići, smehovo, smehovština, sistematski nasmehan, smehinje, smehosan, smehovnik, smehalija, smehrazije, smehinac, smehinjac, pesmina.

— smehovština je, po meni, izgleda ovakav smeh. Npr. nadeš se sa Vukašinom u MeZe i čekaš da prode predlog o korišćenju rupe podrumsko u kulturne svrhe a pri tom, sedeći kao na žeravici, čekaš da rupa dode na red, spadne te nekakav smeh od koga ti prohodaju uši a i oči bolje ne produ...;

— smehovnik je dnevnik porodičnog smeha; inače i onaj koji sve ovo ima pred sobom i može »nesmetano krasti...«;

— smehalija je Aljin smeh, takav da od Njega sve pozeleni... ; može biti i prozalija o smehu...;

— smehrazije su smehovi na Terazijama, u strogom centru;

— smehinac je dakle (donekle) smeh na tzv. nacionalnoj osnovi...;

Zašto takav smešan uvod/ubod [2]

Žitelj sam Smehova je jedna Vukadinović ština koja nije prošla u »Ploitici« jer, stihovi su tolike širine... »Kakav čabar — takav zavičaj« glatko je prošla... Da nevolja bude veća pesma je isparila te molim ovim putem poštenog po-ljaka [strasni čitač »Polja«] da pomenutu pesmu na smehovnoj osnovi popričeka jošte malo...;

A sad malo smeha od novih snaga [3]

Dorde i Karadorde

Dorde je bio jedan dečak a Karadorde, kao što svi znaju, on je bio srpski vladar.

Tako se jednom sretnu Dorde i Karadorde na jednom putu.

Dorde je svirao frulu, Karadorde je imao pred sebe razne sluge.

Medutim, njemu Dorde kaže: »Ko ste Vi?«

On nije znao da je to baš Karadorde.

Karadorde mu odgovori: »Ja sam srpski vladar. I nema boljeg vladara od mene. Neće ništa biti bolje ako ti ne kreneš sa nama.«

**Ne možeš se osloniti na reč
onoga kome je odsečena glava.**

* Naslov je moj, sa nadom da sam uhvatio osnovnu intenciju teksta/pisma.

feredža

(prilog istoriji erotskog rublja)

boris vukasović

Dorde se obraduje.
Gde od njega traži običnog daka — seljaka,
da ide sa njim.

Medutim, Dorde se odluči da krene sa Karadordem koji ga povede na jedno vrlo tih mesto, gde mali dečak nije mogao da se snade.

Pa mu kaza: »Gde si me ovo doveo, čestiti carere?«

Karadorde se uzbudi kad je video da dečak Dorde poznaće celo selo i on je odmah reagoval i pustio dečaka da ide svojoj kući.

Kad se Dorde vraćao kući pogleda u svoje ruke a tamo nigde njegove frule. Dorde brzo otrči Karadordu i kaza mu: »Gde je moja frula, gospodaru?«

Na to će Karadorde njemu: »Ne znam. Valjda si je izgubio idući sa mnom.«

Dorde tužan pode kući i kaza majci sve što mu se dogodilo.

Majka tada plačućim glasom pozva susede i sve im ispriča kako joj je Dorde rekao. Ispriča im sve redom, pa im reče da je dečak izgubio frulu. Susedi znaju da je Dorde dobar dečak i nikad mu se nije desilo da izgubi nešto što je vrlo važno. A Dorđu je frula vrlo važna i oni nisu mogli da žive bez nje.

Tako je tada Dorde išao, išao do Karadorda.

Kad najedenput ugleda svoju frulu a u njoj neko pisamce. Naravno od njegovog gospodara. Unutra je pisalo da dečak odmah dode kod njega kad nade frulu.

Dečak posluša njegov savet i brzo ode k njemu.

»Dečače«, reče Karadorde, »jesi li našao svoju frulu?«

A dečak mu odgovori: »A Vi ste mi rekli da je niste našli?«

Na to će Karadorde: »Gde si bio dečače? Ja te uopšte nisam ni video.

Našao sam frulu pre nekoliko dana...«

Dečak se uzbudi i pažljivo pogleda Karadorda da ga ne bi uvredio.

Vlastimir Vukadinović, II° O.Š. »Čirilo i Metodije«

A sad malo smeha od starih snaga (4)

ERGONETKE

(oteto od naroda)

- Nasred zvižd-polja dživđanovo gnezdo. (pupak)
- Jedva čekam da se smrači, dlaka dlaku da dokači. (trepavice)
- Noću skotno, danju samotno — jalovo. (kreveti)
- Deda jaše babu. (sač i crepulja)
- Šuć — puć, pa iza vrata. (metla)
- Moje pritisnu dole, tvoje ripnu. (podnoške i čkripuške na razboju)
- Usta na usta, šaka na dupe. (krčag)
- Sopilo, jamilo i gladilo. (nos, usta i brada)
- Nije izgubila, a vazda traži. (kokoška)
- Trbuš na trbuš, noge na ramena, sisala u usta. (gajde)

post post:
Otkazuje se žalost jer je smeh...

Za početak treba znati da su u toj zemlji stidljivi. Moglo bi se sve odigravati negde oko elektratora, pod vrelim suncem nakaradno urbani-zovanog grada čijim ulicama, sve, kao, po projektu, u tromim potrošačkim bujicama plutaju užurbane sukњe i odlakavele halje. Nudi se na prodaju četvrtina čarobne Azije, pola Amerike i cela Evropa. Rusko je oružje. Smeše se prodavci na kupuce, kupci, celi se grad nebū, koje mu onda uzvraća, i sve je, kao, veselo, samo što je trgovina — trgovina, a kapitalizam sasvim nesto drugo, i možete vi imati poslovni centar, bankski kvart i Klub privrednika uređen à la Paris, ali kad nagrnu manje ili više sitni trgovci i preprodavci — istok vam je to.

No, priča nije o gradu, već o feredžama...

U toj zemlji i tom gradu gde nose f. vrlo se često može naleteti na inostrane špijune. Nereči dolaze iz razvijenih evropskih zemalja i, osim što špijuniraju za svoje, prodaju se i Japancima, pa tako pod maskirnim odorama, o kojima će kasnije biti reči, nose najsavremenije i najminijaturnije elektronske i elektro-elektronske naprave. Sve su to odreda mišićavi momci sa stranim akcentom i lažnim brcima koji vam mogu prodati atomsku bombu, ako ste kupac, ili slomiti vilicu, nadete li im se na putu. Da bi neprimećeni gegali pršnjavim avenijama i sokacima, oni su obučeni u landarave, duge haljine, sa feredžama prebačenim preko lica.

Ali, da vidimo sad redom ko su bili Muhamed, Buridan, Rašid, Fatima i XY—001...

Muhamed je bio sitni, ne toliko krupni trgovac, dobrano zagazio u četrdesete, većito oznojan i nevešto izbijan, polupijan od dnevne dozade, ali spremjan da vam svojim bravadičavim prstima utrapi najnepotrebniju robu, makar i džabe: tek da razbijje maler.

Buridan beše Muhamedov prijatelj, ništa krupniji, ni sitniji, i njih su dvojica nebrojene dane provodili dahčući pokraj svojih pretovarenih tezgi, odbijajući dimove zajedničke naргile i pokatkad razgovarajući.

— Kad ćeš da se ženiš, Mu'amede? — pitao bi s vremena na vreme Buridan.

— Teško je naći dobru ženu, Buridane... — odgovarao bi Muhamed i onda bi opet danima čutali.

A katkad bi se neki od prijatelja pohvalio osvajanjima, pa bi se ubrzao iza prašnjavih tezgi radio živ i interesantan razgovor, pravi mali traktati o suprotnom polu, Muhamedove ekspertize i Buridane znalačke definicije, sve to uz obilje slatkih reči, pregršt komplimenata i sitnih obzirnosti — kako to samo Istok ume.

Zenu, međutim, niko od njih dvojice nikada nije imao. Staviše, osim majčinog teško da su videli jedno žensko lice, jer, ne zaboravimo: u toj zemlji žena se nije smela pojavitivati pred nepoznatim muškarcima bez feredže.

— Pred nepoznatim muškarcima! — negodovan je Muhamed — Kada se rodiš, normalno je da nijednoj nisi poznat!

— Postoje sitna lukavstva... — teši ga odmah Buridan — Kad jednoj ženi jednom vidiš lice, onda joj više nisi nepoznat do kraja života.

— I to se može iskoristiti? Ta lukavstva... — Naravno, Muhamede! Uprem joj prst u vrat i pitam: »Šta ti je ovo?«, ona sagnje glavu i, cap, zadignem joj feredžu!

— C, c, c... — zadivljeno i sumnjičavo odobravao je Muhamed.

Razume se da za naš evropski duh ova igračija sa zadizanjem feredže ne predstavlja baš vrhunac erotiske igre, ali pokušajmo da barem naslutimo svu suptilnost Istoka koja počiva na zahtevu da se žena mora voleti i istovremeno poštovati. Shvatimemo onda da je Buridan sa svojim trikom za zadizanje feredže ništa manje opasni nasilnik od naših manjaka po liftovima, i da upravo to poneku istočnu damu može popaliti baš kako naše popaljuje nož pod grlo i cigla medu nogama. I uvidećemo na kraju da je i tamo, baš kao ovde kod nas, prokletno prisutan kvantitet na račun kvaliteta, te da je istočnim Don Žuanima jedino važno da su zadigli toliko i toliko puta, a ne i kakav su odnos potom uspostavili.

— Ja, Alaha mi, nisam odavno... — priznavao je Muhamed.

— Tja, Jednom se živi. — podučavao je Buridan, završavajući po običaju pravom istočnom poslovicom — Pas laje, karavan prolazi, moj Muhamede...

Može se reći da je tamo odnos medu polovima demokratičniji. Pre no što podigne feredžu muškarac neće znati da li žena stara, ili mlađa, lepa, ili ružna. U trenutku kada joj ugleda lice, sve je već kasno i, ako je pošten, oženiće je. Ne ma tu onih hrišćanskih mistifikacija oko hime-ni, pojaseva nevinosti, abortusa na crno i ostalih prljavština poznatih na našim širinama.

— Čovek se mora paziti... — branio je Muhamed svoju navodnu nezainteresovanost za žene — Eto, Rašid je pre dva dana naleteo na špijuna!

— Naleteo? C, c, c... — čudio se Buridan, iako je znao da Muhamed ne priča ni o kakvom Rašidu, nego o sebi.

— Naleteo! Zadig'o mu feredžu, kad ono brkovi!

Nigde nema toliko fatuma kao na Istoku. U činjenici da čovek ne može ništa znati pre ne-